



Intenzív, jéghalos cseresznyeültetvény hazánkban

## Kézhez álló cseresznyefa

**NAPJAINKBAN A HATÉKONYSÁG NÖVELÉSÉRE MINDEN GYÜMÖLCSFAJBÓL INTENZÍV ÜLTETVÉNYT HOZNAK LÉTRE, AZAZ KIS TÉRÁLLÁSBA TELEPÍTIK A FÁKAT, ÉS IGYEKEZNEK A FÖLDRŐL, ILLETVE KIS LÉTRARÓL MŰVELHETŐ KORONÁT KIALAKÍTANI. ÍGY VAN EZ A CSERESZNYÉNÉL IS, HAZÁNKBAN TÖBB INTENZÍV ÜLTETVÉNYT MŰVELNEK, A VOLT KERTÉSZETI EGYETEMEN PEDIG HROTKÓ KÁROLY VEZETÉSÉVEL KIDOLGOZTÁK A MAGYAR CSERESZNYEORSÓ KORONAFORMÁT.**

HORVÁTH CSILLA

Bár a cseresznye nagyon erős növekedésű fa, törpítő alanyokkal, sőt egyszerű sajmeggy alanyon is nevelhetünk belőle „kézhez álló” fát, igaz, ehhez nem elég csupán a téli metszés, nyáron is szabályoznunk kell a növekedését. A nyári metszés célja, hogy elég fényt engedjünk a korona belsejébe, ami a rügydifferenciálódáshoz szükséges, illetve időben eltávolítsuk a túl erős hajtásokat. A korona tetejezése is nyáron időszzerű, amikor elérte a kívánt magasságot.

Külföldön általában a törpe növekedésű Gisela alanyokat használják intenzív ültetvényben, itthon azonban csak rendszeres öntözés mellett szabad ilyen alanyon ültetni. Hazánkban a sajmeggy alany előnye, hogy bírja a meszet, a szárazságot, a fagyokat és a nagy meleget is, valamint elég nagy lombfelület képződik rajta a termék ellátásához. Mindezek a tulajdonságok házikertben is hasznosak, arról nem is beszélve, hogy nehéz lenne másféle alanyon beszerezni az oltványokat.

Az orsó fák nevelésének alapja, hogy erős növekedésű sudarat alakítunk ki, ami mérsékli az oldalágak növekedését és laposabb elágazások alakuljanak ki. Ennek érdekében igyekszünk csúcsrügyből nevelni a központi tengelyt és az alsó ágakat.



Csonk nélkül metsszük a fát

A legújabb javaslat szerint ültethetünk husángot vagy koronás oltványt. Az első évben metszés nélkül neveljük azokat, egyedül a tengelynek konkurenciát jelentő vastag, meredeken álló hajtásokat távolítjuk el. A második évben választhatunk, hogy csúcsrügyből továbbneveljük a fa koronáját adó ágakat, vagy inkább egy merész vágással a talajtól 40 cm-re levágjuk a törzset, és újra neveljük. Ennek a módszernek az az előnye, hogy az új, erős hajtáson kedvező szögállású, többé-kevésbé egyforma erősségű másodrendű



Az alva maradt rügyeket is kihajtásra készíthetjük, ha befűrészeljük a törzset fölöttük



Nyáron tetejezzük a fákat, mutatja Hrotkó Károly egy kísérleti ültetvényben

hajtások képződnek, és szinte magától alakul ki a kedvező koronaszerkezet. Így viszont veszítünk egy évet a koronaalakításban.

Figyeljünk arra, hogy megőrizzük a sudár központi szerepét, a legfelső rügycsoportot, amiből a csúcson sóprúszerű hajtások fejlődnek, érdemes még tavasszal ledörzsölni. Az is fontos, hogy a törzson többé kevésbé egyöntetű elágazások fejlődjenek, amihez gyakran metszést kiegészítő eljárásokat kell alkalmaznunk. Ha kopasz rész alakulna ki a törzson, fűrészeljük be a rügy fölött, ami kihajtásra készíti az adott rügyet. A meredeken fejlődő hajtásokat súlyozással, lekötözéssel vagy kipeckeléssel kényszerítsük laposabb helyzetbe.

### Tudta?

Brunner Tamás dolgozta ki ezt a metszésmodot, amivel két idény alatt kedvezően lapos, termőrüggyekkel berakodott elágazást lehet létrehozni. Lényege, hogy a meredek ágat nem alsó, hanem felső állású rügyre vágjuk vissza, ennek hatására kihajtás után egy erős, fölfelé törő és alatta egy lapos szögben elágazó hajtás fejlődik. A következő metszés alkalmával a felső hajtást/vesszőt eltávolítjuk, és megmarad a kedvező szögállású elágazás. Ezt a módszert nevezzük Brunner-féle felsőrügyes metszésnek.